

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2023 r.

Druk nr 1088

Pan

Tomasz GRODZKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

w sprawie 40. rocznicy przyznania Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy pana senatora Sławomira Rybickiego.

(-) Halina Bieda

(-) Ryszard Bober

(-) Marcin Bosacki

(-) Krzysztof Brejza

(-) Artur Dunin

(-) Jerzy Fedorowicz

(-) Zygmunt Frankiewicz

(-) Stanisław Gawłowski

(-) Beniamin Godyla

(-) Tomasz Grodzki

(-) Jolanta Hibner

(-) Danuta Jazłowiecka

(-) Kazimierz Kleina

(-) Bogdan Klich

(-) Andrzej Kobiak

(-) Magdalena Kochan

(-) Władysław Komarnicki

(-) Wojciech Konieczny

(-) Jan Filip Libicki

(-) Beata Małeczka-Libera

(-) Ewa Matecka

(-) Gabriela Morawska-Stanecka

(-) Janusz Pęcherz

(-) Aleksander Pociąg

(-) Jadwiga Rotnicka

(-) Sławomir Rybicki

(-) Joanna Sekuła

(-) Adam Szejnfeld

(-) Ryszard Świlski

(-) Wadim Tyszkiewicz

(-) Jerzy Weisła

(-) Wojciech Ziemiak

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie 40. rocznicy przyznania Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla

W roku 2023 przypada 80. rocznica urodzin Lecha Wałęsy i 40. rocznica przyznania Mu Pokojowej Nagrody Nobla. Z tej okazji Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyraża szacunek wybitnemu działaczowi związkowemu, współzałożycielowi Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, represjonowanemu i oczernianemu przez władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, pierwszemu demokratycznie wybranemu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Norweski Komitet Noblowski ogłosił przyznanie Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla 5 października 1983 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego, NSZZ „Solidarność” był już wówczas od roku formalnie zdelegalizowany przez Sejm PRL, a opór społeczny przeciwko władzy komunistycznej, koordynowany przez solidarnościowe podziemie, z wolna słabł.

W uzasadnieniu przyznania Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie podkreślono, że Jego działania „charakteryzowały się determinacją w dążeniu do rozwiązywania problemów jego kraju przez negocjacje i współpracę, bez uciekania się do przemocy”. Komitet Noblowski uznał Lecha Wałęsę za „wyraziciela tęsknoty za wolnością i pokojem, która – mimo nierównych warunków – istnieje niepokonana we wszystkich narodach świata” i podkreślił, że „[w] czasach, w których odprężenie i pokojowe rozwiązywanie konfliktów są bardziej potrzebne niż kiedykolwiek, wysiłek Wałęsy jest zarówno natchnieniem, jak i przykładem”.

Przyznanie Lechowi Wałęsie Pokojowej Nagrody Nobla, wbrew zakulisowym działaniom władz PRL, spowodowało wystosowanie przez nie – 11 października 1983 r. – oficjalnego protestu do rządu norweskiego.

W obawie przed brakiem możliwości powrotu do kraju, Uehonorowany nie pojechał do Oslo osobiście. Nagrodę w jego imieniu odebrała 10 grudnia 1983 r. żona Danuta z najstarszym synem Bogdanem.

Pokojowa Nagroda Nobla przypominała światu postać Lecha Wałęsy i sprawę „Solidarności”, przekreślała podejmowany przez władze PRL wysiłek zacierania w społecznej pamięci Jej doświadczenia. Przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla utrudniło władzy przekonywanie społeczeństwa, że jest to tylko zamknięty rozdział historii, a Lech Wałęsa pozostaje wyłącznie osobą prywatną. Podniosło też na duchu szerokie rzesze działaczy „Solidarności” i dodało sił ukrywającym się ludziom podziemia.

Spółeczeństwo odczytało przyznanie Lechowi Wałęsie tej nagrody jako poparcie Wolnego Świata dla zdelegalizowanej „Solidarności” i wolnościowych dążeń Polaków. Dla samego Lecha Wałęsy nagroda stanowiła zaś swoisty immunitet – wzmocniła Jego międzynarodową pozycję i utrudniła dalsze szykanowanie.

Pokojowa rewolucja – zapoczątkowana w Polsce między innymi przez Lecha Wałęsę – zainspirowała wielu i zainicjowała zmiany polityczne i gospodarcze w całej Europie Środkowo-Wschodniej, zakończone ostatecznie upadkiem komunizmu w roku 1989.

Senat wyraża wdzięczność i pamięta o zasługach Lecha Wałęsy.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

.....

T ł o c z o n o z p o l e c e n i a M a r s z a ł k a S e n a t u

.....